
Lärarytbildningsnämnden

Utbildningsplan

Vidareutbildning av lärare som saknar lärarexamen - VAL

Programkod: LGVAL

Omfattning: Maximalt 120 hp (SFS 2011:689, 14 §) för att uppnå examina omfattande 90 hp; 180 hp; 210 hp; 225 hp; 240 hp; 270 hp; 300 hp; 330 hp

Nivå: Grundnivå/Avancerad nivå, Ej nivåbestämd

Utbildningens benämning

Vidareutbildning av lärare som saknar examen – VAL, 120 högskolepoäng
Professional Qualification Course for teachers, 120 creditpoints

Utbildningens mål

Utbildningarna skall, enligt 2011:689, 7 §, ges för att öka andelen lärare i skolan som har en examen som kan vara behörighetsgivande för legitimation enligt 2 kap. 16 § skollagen (2010:800).

De övergripande målen för all utbildning inom högskolan är fastställda i Högskolelagen.

Denna utbildningsplan följer de mål som därutöver framgår av utbildningsplanerna fastställda för Grundlärarprogrammen, Ämneslärarprogrammen, samt Yrkeslärarprogrammet (enligt 2011) samt för Lärarprogrammet (1993/2001, rev 2007).

Utbildningsplanen ansluter till förordning SFS 2011:689:

Förordning om vissa behörighetsgivande examina för legitimation som lärare och förskollärare och om högskoleutbildningar för vidareutbildning av lärare som saknar lärarexamen.

Projektet bedrivs i samverkan mellan Umeå universitet (nationell samordnare), Stockholms universitet, Högskolan Dalarna, Linköpings universitet, Karlstads universitet, Högskolan Jönköping, Göteborgs universitet och Malmö högskola enligt regeringsbeslut (U2010/2757/UH).

Examen

Efter genomgången utbildningsprogram kan studenten efter ansökan erhålla examina enligt 2011 års examensordning (Förskollärarexamen, Grundlärarexamen, Ämneslärarexamen, Yrkeslärarexamen) eller Lärarexamen enligt 2001 års förordning eller en examen motsvarande en tidigare påbörjad utbildning till lärare (påbörjad före 2001) i enlighet med lokal examensbeskrivning fastställd av rektor, samt examensförordningar fastställda av regeringen.

Behörighetskrav

Behörig till Vidareutbildning av lärare (VAL) är den som:

- saknar en examen som kan vara behörighetsgivande enligt 2 kap. 16 § skollagen (2010:800) för legitimation som lärare,

om den sökande

- har genomgått högskoleutbildningar eller tidigare motsvarande utbildning, eller har förvärvat arbetslivserfarenhet som lärare eller förskollärare i den omfattning som behövs för att uppnå examen enligt de poängvillkor VAL-förordningen föreskriver (SFS: 2011:689, 14 §).

samt

- är verksam som lärare eller förskollärare hos en skolhuvudman som avses i VAL-förordningen (SFS: 2011:689, §2)

I SFS 2011:689, regleras i §17 och framåt särskild utbildning för de studenter som varit verksamma som lärare under minst 8 läsår före 1 juli 2015 och som hade en relevant anställning den 1 december 2013 (SFS 2013:831). För dessa ska erbjudas en kortare lärarutbildning om 30 hp utbildningsvetenskaplig kärna. Studenten äger fortsatt rätt att komplettera ämnesstudier inom ramen för 120hp.

Utbildningens uppläggning

Vidareutbildning av lärare som saknar examen (VAL) är en kompletterande utbildning som bygger dels på tidigare utbildning, dels på yrkeserfarenhet. Vilka kurser som ska ingå i den studerandes utbildning beror på den individuella studentens studiebehov för att uppnå relevant och möjlig examen. En individuell studieplan upprättas för varje studerande.

Individuell studieplan

I samband med upprättande av individuell studieplan planeras vilka kurser som ska ingå i examen.

För att uppnå förskolläraryxamen inom ramen för VAL gäller att endast kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna omfattande högst 30 hp får ingå.

Studierna inom VAL kan annars avse såväl komplettering inom utbildningsvetenskaplig kärna och/eller kompletterande ämnesstudier. Kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna finns framtagna för VAL-studenter. Dessa ges som distanskurser (med närträffar) med 50 % studietakt. Kompletterande ämnesstudier erbjuds ur universitets samlade kursutbud och med varierande takt och form. Ämneskompletteringar kan också hänvisas till andra lärosäten om Karlstads universitet saknar kurser i ämnet.

Utbildningens innehåll

Kurser i Utbildningsvetenskaplig kärna (UK) för de som kan antas till VAL för examen enligt äldre påbörjad utbildning, lärarexamen enligt 2001 eller examina enligt 2011 års examensordning:

Kurser inom UK anpassas efter tidigare studier och avsedd examen. Reguljära kurser från KPU-utbildningen (LAKPU) och grundlärarutbildningen används.

Prövning av VFU kan göras i speciellt framtagna kurs för VAL-studenterna

Examensarbeten omfattar minst 15 hp eller i enlighet med vad som stadgas i VAL-förordningen 2011:689 §15.

Utbildningsvetenskaplig kärna för de som ska ta ut Yrkeslärarexamen:

Följer de kurser som ges inom reguljära yrkeslärarprogrammet (LGYRK).

Vid Karlstads universitet gäller att den sökande måste ha relevant lärarerfarenhet i sådan omfattning att den kan bedömas mot examensmålen i de kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna (UK) som inkluderar VFU. I normalfallet innebär det minst två års

erfarenhet på minst halvtid från undervisning på relevant stadium i relevanta ämnen. Prövning av VFU görs.

Utbildningsvetenskaplig kärna för de studenter (både i allmänna- och yrkesämnena) som ska läsa 30 hp enligt SFS 2013:831:

LPAK04, LPGY04, Leda lärande	15hp
LPGV01, LPAV02, Bedömning, betygssättning och specialpedagogik	7,5 hp
LPGKV9, LPAKV9, Utvecklingsarbete på forskningsmässig grund (eller motsvarande likvärdiga kurser)	7,5 hp

-Kompletterande ämnesstudier

Kurser som avser kompletterande ämnesstudier fastställs i samband med upprättande av individuell studieplan.

Studenter som antagits till studier inom ramen för VAL-projektet har platsgaranti på ytterligare kompletteringskurser, under förutsättning att studenten uppfyller behörighetskraven till kursen samt att kursen har tillräckligt många sökande så att kursen blir ekonomiskt bärkraftig för kursansvarig institution.

Antagning och behörighetsprövning

Antagning till utbildningen enligt denna utbildningsplan sker från höstterminen 2019 till och med höstterminen 2026. Antagningen ska vara gjord senast den 30 juni 2026. Utbildningen ska vara avslutad senast 30 juni 2030. Ansökan till utbildningen sker normalt två gånger per läsår och ställs till Umeå universitet som är samordnande lärosäte. Sista ansökningsdag är normalt 15 april respektive 15 oktober om inget annat anges. Se <http://www.kau.se/VAL>

Lokal antagning tillämpas.

Behörighetsprövning och antagning sker vid det lärosäte som den sökande prioriterat som utbildningsgivare. De separata myndighetsbesluten föregås av beredning i den nationella ledningsgruppen för VAL-projektet. Förflyttning av student kan ske mellan lärosätena inom VAL-projektet beroende på tidigare erfarenheter och studier samt kursutbud. Samarbete mellan lärosäten inom VAL-projektet sker så att studenter flyttas dit antagning är möjlig.

Ledningsgruppen för VAL vid Karlstads universitet förbehåller sig rätten att begränsa antagning till vissa examina inom projektet.

Urval

I normalfallet har vi platsgaranti på utbildningen. I de fall urval behöver göras tillämpas SFS 2011:689 §12.

Anstånd med studiestart, studieuppehåll och studieavbrott

Om utbildningen ska leda till en examen som kan vara behörighetsgivande för legitimation som lärare, får den för en student pågå under högst fyra år.

Anstånd med studiestart och ansökan om studieuppehåll är inte möjligt (SFS 2011:689 §16). Ändringar i den individuella studieplanen kan i möjlig mån göras för att anpassa studierna efter rådande omständigheter.

Studerande som lämnar utbildningen ska meddela studieavbrott till VAL-projektets ledning på Karlstads universitet.

Tillgodoräknande av kurs

I samband med antagning till VAL prövas den studerandes möjlighet till tillgodoräkningen av tidigare meriter. En ansökan om studier inom ramen för VAL-projektet är i sig en ansökan om tillgodoräkningen av tidigare studier och yrkesverksamhet. Vid upprättandet av den individuella studieplanen beslutas om tillgodoräkningen enligt gällande styrdokument vid Karlstads universitet.

Student har rätt att begära ytterligare tillgodoräknade i enlighet med Högskoleförordningen (1993:100) kap 6, §6-8. Beslut om tillgodoräknande görs i enlighet med rektors delegationsordning för tillgodoräkningen samt övriga relevanta styrdokument på Karlstads universitet.

Ytterligare ansökningar om tillgodoräkningen ställs till VAL-projektet, Karlstads universitet. Ett negativt beslut om tillgodoräknande (som skall motiveras) är möjligt att överklaga till Överklagandenämnden för högskolan. Ett negativt beslut skall även motiveras skriftligt.

Övrigt

Regler för grundutbildningen vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.